

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-8621

Chișinău

„ 05 ” 12 . 2019

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 611/2019.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 3 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (5 file);

Prim- ministru

ION CHICU

Ex.: E. Grosu
Tel.: 250274

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.611

din 4 decembrie 2019

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii**

Gvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor

Ministrul justiției

ION CHICU

Serghei PUȘCUȚA

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii cu privire la
Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.15-17, art.65 din 22 ianuarie 2013), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3:

la alineatul (1), cifrele „12” se substituie cu cifrele „15”;
alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Cinci membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari sînt numiți de Parlament, cu votul majorității deputaților aleși, în baza propunerilor Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului. Comisia juridică, numiri și imunități organizează un concurs public pînă la expirarea mandatului membrilor desemnați sau în decurs de 30 de zile de la apariția vacanței funcției. Concursul public include cel puțin analiza dosarelor și audierea candidaților. Comisia juridică, numiri și imunități întocmește avize argumentate pentru fiecare candidat selectat și propune Plenului Parlamentului numirea acestora.

(4) Șapte membri din rândul judecătorilor, inclusiv șapte membri supleanți, sînt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, după cum urmează – patru din judecătoria, doi din curțile de apel și unul din Curtea Supremă de Justiție. Se consideră aleși membri și membri supleanți ai Consiliului Superior al Magistraturii candidații care au acumulat mai mult de jumătate din voturile celor prezenți la adunare, conform ordinii descrescătoare a voturilor obținute. Membrii supleanți suplinesc funcțiile vacante în ordine descrescătoare a numărului de voturi acumulat.”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Consiliul Superior al Magistraturii anunță data desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor la care urmează a fi aleși membrii acestuia cu cel puțin 60 de zile înainte, dar nu mai tîrziu de 30 de zile de la expirarea mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii depun dosarul de participare în adresa Consiliului cu cel puțin 30 de zile pînă la data desfășurării Adunării Generale a

Judecătorilor. Lista candidaților și dosarele depuse se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii în ziua următoare expirării termenului-limită pentru depunerea dosarelor. Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul să desfășoare în rîndul judecătorilor campanie de promovare.”

2. Articolul 5:

la alineatul (1), după cuvintele „ales prin vot secret” se introduc cuvintele „din rîndul membrilor judecători ai Consiliului”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul apariției vacanței funcției de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, pînă la alegerea unui nou președinte, interimatul funcției se va asigura de către decanul de vîrstă din rîndul membrilor judecători.”

3. La articolul 8¹:

alineatul (6) se completează cu cuvintele „și pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii”;

se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Elaborarea actelor normative ale Consiliul Superior al Magistraturii este efectuată cu respectarea legislației privind transparența în procesul decizional.”

4. Capitolul II se completează cu articolul 8² cu următorul cuprins:

„**Articolul 8².** Condițiile pentru a putea fi ales membru în Consiliul Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor

(1) La funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor poate fi ales candidatul care întrunește următoarele condiții:

- a) are o vechime în funcție de judecător de cel puțin 3 ani;
- b) a obținut la ultima evaluare cel puțin calificativul „foarte bine”;
- c) nu a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani.

(2) Dosarul candidatului conține următoarele:

- a) curriculumul vitae;
- b) scrisoarea de motivare;
- c) proiectul privind principalele obiective pe care le va urmări în cazul alegerii în calitate de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) În cazul în care candidații nu întrunesc condițiile prevăzute la alin. (1) sau dosarul acestora nu este complet, Consiliul Superior al Magistraturii exclude din concurs candidații respectivi.”

5. La articolul 19, alineatul (2) se completează cu următoarea propoziție:
„Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la respingerea hotărîrii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor trebuie să fie motivată și se adoptă cu votul deschis a două treimi din membrii săi.”

6. Articolul 20:

la alineatul (2), sintagma „art. 20” se substituie cu sintagma „art. 20¹”;

alineatul (3¹):

cuvintele „în baza recomandărilor” se substituie cu cuvintele „în baza hotărârilor”;

se completează cu următoarea propoziție: „Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la respingerea hotărârii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor trebuie să fie motivată și se adoptă cu votul deschis a două treimi din membrii săi.”

7. Articolul 24:

la alineatul (3), cuvintele „, în urma deliberării,” se exclud;

la alineatul (5), cuvintele „la deliberare” se substituie cu cuvintele „la adoptarea hotărârii”.

8. Articolul 25:

la alineatul (1), cuvintele „Curtea Supremă de Justiție” se substituie cu cuvintele „Curtea de apel Chișinău”, sintagma „15 zile” se substituie cu sintagma „30 de zile”, iar articolul devine alineat unic;

alineatele (2) și (3) se abrogă.

Art. II – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Alegerea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor se desfășoară în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, indiferent de momentul anunțării Adunării Generale a Judecătorilor.

(3) Comisia juridică, numiri și imunități va organiza concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de membru în Consiliul Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire
la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996 a fost elaborat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea asigurării unui echilibru proporțional de reprezentare în Consiliul Superior al Magistraturii a judecătorilor din toate nivelele instanțelor judecătorești.

În acest sens, proiectul se bazează pe principiile stabilite în Carta europeană cu privire la statutul judecătorului, în special principiul nr. 1.3. care stabilește că *„Pentru orice decizie referitoare la selecția, la recrutarea, la desemnarea, la evoluarea carierei sau la încetarea funcțiilor unui judecător, statutul prevede intervenția unei instanțe independente față de puterea executivă și de cea legislativă, constituită cel puțin pe jumătate din judecători aleși de Adunarea Generală conform unor modalități care garantează cea mai largă reprezentare a acestora.”*. Aceeași Cartă descrie principiile și expune motivele acestora, iar la descrierea principiului 1.3. se menționează că *„... fără a impune un mod de scrutin particular, Carta afirmă că modalitățile de alegere a reprezentanților judecătorilor în aceasta instanță trebuie să asigure cea mai largă reprezentare a acestora.”*

Actualmente, din componența Consiliului Superior al Magistraturii fac parte câte 2 judecători din fiecare nivel de instanțe. Proiectul actului normativ urmează să prevadă mecanismul de alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii de către Adunarea Generală a Judecătorilor pornind de la necesitatea unei reprezentări proporționale ale judecătorilor care într-un număr predominant activează în prima instanță și într-un număr considerabil mai mic în instanțele ierarhic superioare.

Pentru abordările respective au fost luate în considerare raționamentele statuate în Avizul nr. 10(2007) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) unde la pct. 27. se menționează că: *„Fără a impune un fel de scrutin deosebit, CCJE consideră că judecătorii care statuează la Consiliul de Justiție trebuie să fie aleși de egali lor urmând modalitățile care garantează reprezentarea cea mai amplă a sistemului judiciar la toate nivelurile”*.

Pornind de la aceste premise proiectul are drept scop asigurarea proporționalității echitabile de reprezentare a judecătorilor de la toate nivelele instanțelor judecătorești în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și *„garantează reprezentarea cea mai amplă a sistemului judiciar la toate nivelurile”*.

În altă ordine de idei subliniem că în domeniul carierei profesionale ale judecătorilor, membrii „*ex-officio*” al Consiliului Superior al Magistraturii nu

participă la adoptarea hotărîrilor. Din aceste considerente, la adoptarea hotărîrilor privind cariera judecătorilor numărul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii se micșorează și apar situații cînd nu se întrunește cvorumul, iar pentru a nu crea astfel de incidente se impune majorarea numărului membrilor cu încă doi membri din rîndul profesorilor de drept titulari.

Subsidiar reiterăm că, Ministerul Justiției ca promotor a promovării politicii în domeniul organizării sistemului judecătoresc, a elaborat un proiect de lege privind modificarea Constituției în partea ce ține de excluderea membrilor din oficiu în CSM, și în paralel cu prezentul proiect le promovează. Prin urmare, prevederile prezentului proiect de suplinire numerică a membrilor CSM vin a fi în concordanță cu prevederile proiectului de modificare a Constituției pentru a asigura o abordare integrată și unică în reglementarea acestui subiect.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificarea articolului 3.

Prin intermediul proiectului dat se propune suplinirea Consiliului Superior al Magistraturii cu încă 2 membrii din rîndul profesorilor de drept titulari, ce urmează a fi aleși de către Ministerul Justiției din rîndul profesorilor de drept titulari prin concurs public.

Astfel, proiectul propune o extindere a numărului de membri ai CSM de la 12 la 15, avînd în vedere că în domeniul carierei profesionale ale judecătorilor membrii „*ex-officio*” al CSM participă la adoptarea hotărîrilor fără drept de vot (art. 19 alin. (1) din Legea nr. 947/1996). Suplinirea membrilor se impune situației de a nu crea incidente la întrunirea cvorumului pentru examinarea unor chestiuni privind cariera judecătorilor.

Totodată, proiectul redă alineatul (4) într-o nouă redacție, avînd în vedere necesitatea unei reprezentări proporționale ale judecătorilor care într-un număr predominant activează în prima instanță și într-un număr considerabil mai mic în instanțele ierarhic superioare. Astfel, proiectul înserează ca de către Adunarea Generală a Judecătorilor să fie selectați membrii CSM-ului din rîndul judecătorilor după cum urmează:

- 4 membri din rîndul judecătorilor ce activează la nivelul de primă instanță, avînd în vedere că aceștia reprezintă un umăr predominant în comparație cu numărul total din judecători;
- 2 membri din rîndul judecătorilor ce activează la nivelul instanței de apel (numărul acestora nu se schimbă);
- 1 membru din rîndul judecătorilor Curții Supreme de Justiție, ținînd cont de faptul că numărul acestora este unul mult mai mic.

În același timp se reglementează o procedură perfecționată de selectare de către a Adunarea Generală a Judecătorilor a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor, precum și modul de publicare a listei candidaților și dosarele depuse de aceștia.

O noutate în proiectul de act normative vine reglementarea chestiunii ce ține de campania de promovare în rîndul judecătorilor a candidaților la membru în CSM. În acest sens se va crea premisa legală prin care candidații pentru membrii CSM

vor putea desfășura acțiuni în vederea realizării sarcinilor de promovare a candidaturii sale în CSM.

Modificarea art. 5.

Proiectul prevede că în calitate de președinte în Consiliul Superior al Magistraturii urmează a fi ales unul din membrii săi din rândul membrilor judecători ai Consiliului. Acest fapt va asigura un echilibru în activitatea de autoadministrare a puterii judecătorești prin însăși faptul că președintele Consiliul Superior al Magistraturii va fi un membru din rândul judecătorilor care cunoaște specificul activității judecătorești.

Se soluționează un vid legislativ în partea ce ține de survenirea interimatului funcției de președinte al Consiliul Superior al Magistraturii. În acest sens, proiectul prevede completarea respectivului articol și anume că, pînă la alegerea unui nou președinte al Consiliul Superior al Magistraturii, interimatul funcției va fi asigurat de către decanul de vîrstă din rândul membrilor judecători, întru asigurarea echilibrului menționat supra.

Modificarea articolului 8¹.

Deși Regulamentele aprobate de CSM și anunțurile privind lansarea concursurilor pentru suplinirea funcțiilor de judecător se publică atît în Monitorul Oficial cît și pe pagina web oficială a CSM, în art. respectiv nu este specificat publicarea acestora pe pagina web a CSM-ului.

Plus la toate, elaborarea actelor normative presupune respectarea legislației privind transparența în procesul decizional. La rîndul său, CSM-ul elaborează acte normative și urmează să respecte și să asigure transparența în procesul decizional. Din aceste considerente, se impune completarea articolului cu alineatul în cauză.

Completarea cu art. 8².

Completarea capitolului II din lege cu articolul 8² are drept scop reglementarea condițiilor pe care candidații trebuie să le întrunească pentru a putea fi ales ca membru în Consiliul Superior al Magistraturii din rîndul judecătorilor.

Este important a specifica la nivel de lege ca judecătorii care doresc să fie aleși în Consiliul Superior al Magistraturii să dețină o vechime în funcție de judecător de cel puțin 3 ani. Termenul de 3 ani este justificat prin asigurarea accesului judecătorilor din judecătoria, precum și faptul că acest termen suficient pentru ca judecătorii din judecătoria să se familiarizeze cu specificul funcției și a organizării judecătorești.

Alte aspecte importante sunt cele ce se referă la evaluarea judecătorului, iar în acest sens urmează ca el să obțină la ultima evaluare cel puțin calificativul „foarte bine” și să nu fi fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani. Aceste criterii sunt minime ce ar asigura consolidarea imaginii justiției.

O novație a proiectului constă în aceea ca candidatul la membru Consiliul Superior al Magistraturii să prezinte pe lîngă curriculum vitae și scrisoarea de motivare, *proiectul privind principalele obiective pe care le va urmări în cazul alegerii în calitate de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.* Aceasta

presupune un plan de activitate prin care acesta își propune să consolideze sistemul judecătoresc la nivel larg. De exemplu întrunirea cu omologii săi din cadrul consiliilor judiciare ale altor state, participarea la mese rotunde, adunări în cadrul în cărora se discută aspecte privind fortificarea imaginii justiției, etc.

Ținând cont de faptul că dosarul de participare a candidaților în Consiliul Superior al Magistraturii se va depune la secretariatul acestuia, prin alin. (3) al articolului 8² din proiect, Consiliul Superior al Magistraturii va verifica formal dacă dosarul este complet, fără a interveni în calitatea actelor anexate la dosar, precum și va verifica, iarăși formal, dacă candidații întrunesc condițiile prevăzute la alin. (1). În caz contrar Consiliul Superior al Magistraturii va exclude din concurs candidații respectivi.

Modificarea art. 19 și 20.

Operarea modificărilor în respectivele articole se reduce la faptul că Consiliul Superior al Magistraturii selectează candidații pentru funcția de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, transferă judecătorul la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, promovează judecătorul la o instanță superioară, numește în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești și eliberează din funcție în baza hotărârii/recomandării colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor.

Deși în cazul respingerii hotărârii/recomandării colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor este prevăzută același număr de voturi, proiectul propune de a majora numărul de voturi necesare pentru respingerea acestora la majoritatea calificată de număr de voturi, adică două treimi, în vederea asigurării unei credibilități sporite Consiliului Superior al Magistraturii .

Modificarea articolului 24.

La articolul dat se reglementează procedura de adoptare a hotărârilor CSM. Cu toate că la art. 24 alin. (1) este inserată regula de adoptare a hotărârilor, alin. (3) din același articol, exonerează procesul deschis de adoptare a hotărârii CSM. De aceea, este imperios și necesar ca procesul decizional în ședințele CSM, altele decât cele închise, să fie transparente. În așa mod, proiectul urmărește ridicarea nivelului încrederii societății în organul de autoadministrare judecătorească.

Același deziderat a fost păstrat și la alin. (5) pentru a nu crea impresia că în cadrul ședințelor CSM, membrii acestora deliberează în sensul unui proces de judecată, dar urmează să voteze toate întrebările puse în agendă.

Modificarea articolului 25.

Modalitatea de contestarea a hotărârilor CSM este prevăzută la alin. (1) din art. 25. Însă, conform dispozițiilor art. 191 alin. (3) din Codul administrativ „*Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ...*”. De aceea proiectul vine să unifice dispozițiile în partea ce ține de termenul și procedurile de contestare.

În partea ce ține de abrogarea alin. (2) și (3) din același articol, este cert faptul

că normele procesuale ce reglementează modalitatea de formare a completelor, precum și tipurile hotărârilor emise pe marginea contestațiilor sunt prevăzute în normele Codului administrativ (art. 193 și art. 215). Astfel, locul acestora nu trebuie să se regăsească în dispozițiile respectivei legi.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului necesită cheltuieli financiare din bugetul de stat pentru remunerarea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Reieșind din raționamentele Curții Constituționale care au stat la baza emiterii Hotărârii nr. 21 din 3 octombrie 2019 *pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (remunerarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși din rândul profesorilor titulari de drept)*, aproximăm că salariul lunar al unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii ales din rândul profesorilor titulari de drept va fi de **15290 de lei** (calculat în baza Legii nr. 270/2018).

Ținând cont de faptul că în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii urmează a fi numiți încă 2 membri din rândul profesorilor titulari de drept, din contul bugetului de stat vor fi necesare anual mijloace financiare în sumă de: 15290×2 (membri) $\times 12$ (luni) = **366 960 de lei**.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul legii pentru modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996 nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost supus avizării și consultării publice conform cerințelor cadrului normativ relevant.

7. Constatările expertizei anticorupție

În termenul prevăzut pentru realizarea expertizei anticorupție, Centrul Național Anticorupție nu a efectuat și nu a remis în adresa autorului raportul de expertiză corespunzător.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI